EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 12 04
COM(2023) 756 final

2023/0440 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Pasaulio prekybos organizacijos 13-ojoje ministrų konferencijoje

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Pasaulio prekybos organizacijos 13-ojoje ministrų konferencijoje dėl numatomo kelių sprendimų priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis (PPO steigimo sutartis)

Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartimi (toliau – PPO steigimo sutartis) siekiama Sutarties preambulėje nurodytų tikslų. Sutartis įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.

Europos Sąjunga (ES) yra Sutarties šalis[1]. Visos 27 ES valstybės narės taip pat yra Sutarties šalys. PPO gali priimti sprendimus laikydamasi PPO steigimo sutartyje nustatytos tvarkos.

2.2. Pasaulio prekybos organizacijos ministrų konferencija

Ministrų konferencija – tai bent kartą per dvejus metus susirenkantis aukščiausias PPO sprendimų priėmimo organas. Laikantis teisės ir nusistovėjusios praktikos, jos sprendimai priimami bendru sutarimu.

Kitas ministrų konferencijos susitikimas įvyks 2024 m. vasario 26–29 d. Abu Dabyje (Jungtiniai Arabų Emyratai).

2.3. Numatomi PPO ministrų konferencijos aktai

2024 m. vasario 29 d. PPO 13-ojoje ministrų konferencijoje (toliau – 13-oji MK) gali būti priimti sprendimai dėl:

1. ginčų sprendimo reformos;
2. žuvininkystės subsidijų;
3. apsirūpinimo maistu saugumo;
4. skaidrumo didinimo žemės ūkyje;
5. valstybės rezervo maisto atsargoms užtikrinti;
6. vidaus paramos žemės ūkiui;
7. eksporto apribojimų žemės ūkyje;
8. eksporto konkurencijos žemės ūkyje;
9. patekimo į žemės ūkio rinką;
10. specialaus žemės ūkiui taikomo apsaugos mechanizmo (SAM);
11. medvilnės;
12. TRIPS nuostatų netaikymo;
13. specialiojo ir diferencijuotojo režimo;

[1] 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

14. pasiūlymo dėl mažiausiai išsivysčiusių šalių kategorijai nebepriskiriamų šalių – tam tikruose nurodytuose PPO susitarimuose ir sprendimuose numatytų paramos priemonių (2 priedas).

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Šio pasiūlymo tikslas – Ministrų konferencijoje ES sudaryti sąlygas prisijungti prie galimo bendro sutarimo dėl numatomų aktų priėmimo.

Kol kas neaišku, ar ir kokiu mastu PPO narėms pavyks pasiekti bendrą sutarimą dėl numatomų aktų, todėl Taryba turi iš anksto pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį nustatyti ES poziciją, kurios turės būti laikomasi 13-ojoje MK[2].

Reikėtų pažymėti, kad ES pozicija, kuria remiamas muitų taikymo elektroniniam perdavimui moratoriumo pratęsimas ir moratoriumo dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos XXIII straipsnio 1 dalies b ir c punktuose numatytų rūšių skundų (nepažeidimo ir situacijos skundų) pratęsimas, nebus įtraukta į šį pasiūlymą, nes 2015 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendime (ES) 2015/2236 numatyta, kad ši pozicija gali būti nustatyta neribotam laikui.

Šis pasiūlymas apima toliau nurodytus klausimus, dėl kurių gali būti priimti sprendimai.

- **Ginčų sprendimo reforma.** 2022 m. birželio mėn. Ženevoje vykusioje 12-ojoje ministrų konferencijoje PPO narės įsipareigojo surengti diskusijas, kad iki 2024 m. būtų sukurta visapusiškai ir gerai veikianti ginčų sprendimo sistema, kuria galėtų naudotis visos narės. Šios diskusijos tebevyksta ir Sąjunga siekia prasmingai reformuoti ginčų sprendimo sistemą, kad būtų atsižvelgta į narių interesus ir kartu išsaugotos jos pagrindinės savybės, kuriomis remiama taisyklėmis pagrįsta daugiašalė prekybos sistema. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą.
- **Žuvininkystės subsidijos.** PPO tikslas – pasiekti daugiašalį susitarimą dėl papildomų nuostatų, kad būtų sudarytas išsamus susitarimas dėl žuvininkystės subsidijų pagal JT 14-ojo darnaus vystymosi tikslo 6-ąjį uždavinį, dėl kurio valstybių vadovai susitarė 2015 m. 2022 m. birželio 17 d. PPO ministrų sprendimu (dok. WT/MIN(22)/33) Susitarimas dėl žuvininkystės subsidijų buvo priimtas ir kartu paraginta sudaryti išsamų susitarimą dėl žuvininkystės subsidijų. Šiuo metu vyksta derybos dėl papildomų nuostatų ir ES turėtų paremti sutartą rezultatą.
- **Apsirūpinimo maistu saugumas.** PPO turi imtis veiksmų reaguodama į esamas aprūpinimo maistu saugumo problemas, kurias dar labiau apsunkina neišprovokuotos ir nepateisinamos Rusijos agresijos Ukrainoje padariniai, taip pat pasaulinio masto aplinkos problemos. Manoma, kad apsirūpinimo maistu saugumas bus svarbus 13-osios MK rezultatų elementas. Be to, 12-ojoje MK ministrai patvirtino Deklaraciją dėl reagavimo į ekstremaliąją maisto stygiaus padėtį (dok. WT/MIN(22)/28, WT/L/1139), kurioje Žemės ūkio komitetui nurodyta parengti specialią darbo programą, kad būtų išnagrinėti būdai, kaip padaryti Nutarimą dėl priemonių, taikytinų galimiems neigiamiems padariniams, kuriuos gali sukelti reformų programa mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir dažniausiai tik maisto produktus importuojančioms besivystančioms šalims (toliau – Marakešo nutarimas),

[2] Jeigu, priešingai nei dabar manoma, bendras sutarimas būtų įformintas tarptautiniu susitarimu, kuriuo būtų iš dalies keičiama PPO steigimo sutartis, arba keliašaliu kai kurių PPO narių tarptautiniu susitarimu, Komisija pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį pateiks reikiamus pasiūlymus po to, kai atitinkami dokumentai bus priimti ir pateikti pritarimui 13-ajai MK arba atitinkamoms PPO narėms per 13-ąją MK.

veiksmingesnį ir geriau funkcionuojantį. Be to, narėms buvo nurodyta apsvarstyti MIŠ ir MPIBŠ poreikius didinti jų atsparumą reaguojant į ūmų nestabilumą maisto produktų srityje, be kita ko, apsvarstyti, kaip būtų galima kuo geriau pasinaudoti lankstumo priemonėmis jų žemės ūkio gamybai ir vidaus apsirūpinimo maistu saugumui didinti, kai to reikia ekstremaliojoje situacijoje. Narės kartu nustatė terminą darbo programai sudaryti ir bendroms rekomendacijoms pateiki – iki 2023 m. lapkričio mėn. pabaigos. ES turėtų paremti sutartą rezultatą.

- **Skaidrumo didinimas žemės ūkyje**. ES mano, kad jos pateiktas dokumentas (dok. RD/AG/110) dėl geresnių keitimosi informacija apie žemės ūkio politiką priemonių galėtų būti pagrindas 13-ajai MK priimti sprendimą. Šiame dokumente pateikta konkrečių idėjų, kaip didinti skaidrumą eksporto apribojimų ir eksporto konkurencijos srityse. Didesnis skaidrumas, be kita ko, galėtų būti vienas iš būdų spręsti problemas, su kuriomis šiandien susiduria maisto ir žemės ūkio rinkos, ir taip pat padėtų spręsti esamus apsirūpinimo maistu saugumo uždavinius. ES turėtų paremti šioje srityje sutartą rezultatą.
- **Valstybės rezervas maisto atsargoms užtikrinti.** Per derybas siekiama susitarti dėl ilgalaikio sprendimo, leidžiančio pasiekti tikslą, nustatytą 2013 m. gruodžio 7 d. Balio ministrų sprendime dėl valstybės rezervo maisto atsargoms užtikrinti (dok. WT/MIN(13)/38-WT/L/913) su vėlesniais paaiškinimais, pateiktais 2014 m. lapkričio 27 d. Generalinės tarybos sprendime (dok. WT/L/939). Šis tikslas buvo pakartotas 2015 m. gruodžio 19 d. Nairobio ministrų sprendime (dok. WT/MIN(15)/44-WT/L/979). ES turėtų paremti šioje srityje sutartą rezultatą.
- **Vidaus parama žemės ūkiui.** Derybos dėl prekybą iškreipiančios vidaus paramos yra numatytos PPO sutarties dėl žemės ūkio 20 straipsnyje ir yra Dohos vystymosi darbotvarkės (DVD) įgaliojimų dalis, kaip nustatyta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohos ministrų deklaracijoje (dok. WT/MIN(01)/DEC/1). ES turėtų paremti šioje srityje sutartą rezultatą.
- **Eksporto apribojimai žemės ūkyje.** Derybos dėl eksporto apribojimų žemės ūkyje parodė, kad didelė dalis PPO narių remia didesnį eksporto draudimų ir apribojimų skaidrumą ir nuspėjamumą, taip pat atitinkamų taisyklių tobulinimą. Atsižvelgdama į klausimo svarbą ES turėtų ir toliau remti pasiūlymus dėl ministrų sprendimo šiuo klausimu, kuris galėtų būti svarbus 13-osios MK rezultatų, susijusių su apsirūpinimo maistu saugumu, elementas. ES turėtų paremti sutartą rezultatą.
- **Eksporto konkurencija žemės ūkyje.** Reikia siekti, kad eksporto konkurencija būtų skaidresnė, o taikytinos taisyklės – geresnės. 13-ojoje MK gali būti pasiekta tam tikros pažangos dėl didesnio skaidrumo. Iš tiesų, ES į savo dokumentą (dok. RD/AG/110) įtraukė keletą su tuo susijusių idėjų dėl geresnių priemonių informacijai apie žemės ūkio politiką keistis. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą.
- **Patekimas į žemės ūkio rinką.** Diskusijos apie derybas dėl visapusiško patekimo į žemės ūkio rinką patvirtino, kad nėra didelio noro ar realių galimybių artimiausiu metu atgaivinti derybas PPO dėl reikšmingo muitų tarifų mažinimo. Tačiau patekimo į rinką klausimas vis dar yra dalis pusiausvyros, atsižvelgiant į kitas sritis, visų pirma vidaus paramą. ES turėtų paremti sutartą rezultatą.
- **Specialus žemės ūkiui taikomas apsaugos mechanizmas (SAM).** Diskusijos dėl specialaus žemės ūkiui taikomo apsaugos mechanizmo (SAM) tęsėsi pagal pateiktus pasiūlymus ir Nairobio ministrų sprendimą (dok. WT/MIN(15)/43 - WT/L/978). ES yra suinteresuota užtikrinti, kad dėl SAM būtų deramasi ne kaip dėl atskiro elemento,

bet kad šis klausimas būtų įtrauktas į platesnio masto derybas dėl patekimo į rinką. ES turėtų paremti sutartą rezultatą.

- **Medvilnė.** Diskusijos dėl medvilnės tęsiamos remiantis Balio ministrų sprendimo dėl medvilnės (dok. WT/MIN(13)/41 - WT/L/916) 5, 6 ir 7 punktuose ir Nairobio ministrų sprendimo dėl medvilnės (WT/MIN(15)/46 - WT/L/981) 14 punkte nustatytu pagrindu. ES turėtų paremti šioje srityje sutartą rezultatą.

- **TRIPS nuostatų netaikymas.** Šios derybos yra dalis PPO vykstančių diskusijų apie tai, kaip prekybos sistema galėtų sudaryti visiems geresnes sąlygas gauti COVID-19 medicininių vakcinų, diagnostikos priemonių ir terapinių vaistų. Per 12-ąją MK buvo priimtas ministrų sprendimas dėl galimybės reikalavimus atitinkančioms PPO narėms leisti savo gamintojams gaminti COVID-19 vakcinas be patentų savininkų sutikimo. Su TRIPS susijusio sprendimo produkto apibrėžtoji sritis apima COVID-19 vakcinas, taip pat jų gamybai būtinas sudedamąsias dalis ir procesus. Tuo metu, kai tas sprendimas buvo priimtas, PPO narės nebuvo bendrai sutarusios, kad jis taip pat apimtų ir COVID-19 diagnostikos priemones bei terapinius vaistus. Kompromiso tikslais su TRIPS susijusiame sprendime nustatyta, kad ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo to sprendimo priėmimo dienos šalys narės priims sprendimą dėl jo taikymo srities išplėtimo, kad jis apimtų COVID-19 diagnostikos priemonių ir terapinių vaistų gamybą ir tiekimą. Nepaisant 2022 m. liepos–gruodžio mėn. vykusių diskusijų, PPO narės nepasiekė bendro sutarimo. 2022 m. gruodžio mėn. PPO generalinė taryba sutiko tęsti diskusijas, tačiau nenusprendė dėl derybų užbaigimo termino. Tikimasi, kad sprendimas dėl su TRIPS sutartimi susijusio sprendimo taikymo srities išplėtimo įtraukiant COVID-19 diagnostikos priemones ir terapinius vaistus bus priimtas per 13-ąją MK.

  Kadangi šis klausimas svarbus, ES turėtų prisijungti prie galimo bendro sutarimo PPO dėl numatomo akto priėmimo per 13-ąją MK. Be to, PPO narių diskusijų rezultatu turėtų būti užtikrinta tinkama pusiausvyra tarp poreikio spręsti COVID-19 pandemijos sukeltą ekstremaliąją visuomenės sveikatos situaciją ir kartu toliau skatinti diegti sveikatos srities inovacijas.

- **Specialusis ir diferencijuotasis režimas (SDR).** Derybos dėl SDR nuostatų, be kita ko, atsižvelgiant į diskusijas dėl kai kurių G-90 (Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių grupės) pasiūlymų dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių (SFP) ir techninių prekybos kliūčių (TPK) ir Afrikos grupės pasiūlymų dėl politikos erdvės tokiose srityse kaip subsidijos, su prekyba susijusios investicinės priemonės (TRIMS) ir technologijų perdavimo intelektinės nuosavybės teisių aspektai, susiję su prekyba (TRIPS), 13-ojoje MK gali duoti ministrų lygmens rezultatų, pavyzdžiui, išaiškinant galiojančias nuostatas arba nusprendžiant taikyti papildomą SDT mažiausiai išsivysčiusioms šalims (MIŠ) ir tam tikroms besivystančioms šalims. Atsižvelgdama į skirtingas pozicijas derybose ES mano, kad šie klausimai gali būti įtraukti į paskesnę darbo programą po 13-osios MK arba kad bus pasiekta kitų rezultatų, dėl kurių PPO susitarimai neturės būti keičiami.

- **Pasiūlymas dėl mažiausiai išsivysčiusių šalių kategorijai nebepriskiriamų šalių – tam tikruose nurodytuose PPO susitarimuose ir sprendimuose numatytų paramos priemonių (2 priedas)**. Dėl šių 2 priede išvardytų MIŠ grupės pasiūlymų dėl priemonių, kuriomis siekiama remti sklandesnį MIŠ kategorijai daugiau nepriskiriamų PPO narių perėjimą, vyksta derybos: i) tinkamam laikotarpiui pratęsti tam tikrų nurodytų PPO susitarimų ir sprendimų SDR nuostatų galiojimą; ii) tinkamą laikotarpį netaikyti šiems nurodytiems susitarimams ir sprendimams veiksmų pagal

PPO ginčų sprendimo mechanizmą ir iii) tinkamam laikotarpiui užtikrinti tęstinę galimybę naudotis visomis konkrečiai MIŠ skirtomis techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo programomis bei priemonėmis, teikiamomis pagal PPO sistemą. Jei prireiktų ministrų lygmens rezultatų, ES turėtų pritarti sutartam rezultatui. Tokiu rezultatu galėtų būti užtikrinama, kad griežtai ribotą laikotarpį tam tikros SDR nuostatos būtų taikomos šalims, kurios neseniai tapo nebepriskiriamos MIŠ kategorijai.

Kadangi šiuo metu vyksta derybos dėl visų minėtųjų elementų, Komisija tikisi, kad Taryba nuspręs dėl ES pozicijos dėl derybų rezultatų, kai padėtis dėl atitinkamų tekstų taps aiški per pačią Ministrų konferenciją.

Ši iniciatyva visiškai atitinka esamas politikos nuostatas. Panašūs sprendimai buvo rengiami prieš ankstesnes PPO ministrų konferencijas, įskaitant pastarąją 12-ąją PPO ministrų konferenciją, vykusią 2022 m.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“[3].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

PPO ministrų konferencija yra susitarimu, konkrečiai – PPO steigimo sutartimi, įsteigtas organas, pagal PPO steigimo sutarties IV straipsnio 1 dalį turintis įgaliojimus priimti sprendimus, įskaitant teisinę galią turinčius sprendimus, visais į bet kurios daugiašalės prekybos sutarties taikymo sritį patenkančiais klausimais.

Minėti numatomi aktai – tai teisinę galią turintys aktai, nes jais kaip tarptautine teise gali būti daromas poveikis Sąjungos teisėms ir prievolėms.

Numatomais aktais nepapildoma ir nekeičiama susitarimo institucinė struktūra.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu

[3] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas Vokietija / Taryba, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

2023/0440 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Pasaulio prekybos organizacijos 13-ojoje ministrų konferencijoje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB Sąjunga sudarė Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį (toliau – PPO steigimo sutartis)[4] ir ji įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.;

(2) remiantis PPO steigimo sutarties IV straipsnio 1 dalimi ir IX straipsnio 1 dalimi, Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ministrų konferencijos sprendimai gali būti priimami bendru sutarimu;

(3) PPO ministrų konferencija per 13-ąjį susitikimą, kuris įvyks 2024 m. vasario 26–29 d., gali priimti sprendimus dėl ginčų sprendimo reformos, žuvininkystės subsidijų, prekybos ir apsirūpinimo maistu saugumo, skaidrumo didinimo žemės ūkyje, valstybės rezervo maisto atsargoms užtikrinti, vidaus paramos žemės ūkyje, eksporto apribojimų žemės ūkyje, eksporto konkurencijos žemės ūkyje, patekimo į žemės ūkio rinką, specialaus žemės ūkiui taikomo apsaugos mechanizmo (SAM), medvilnės, TRIPS nuostatų netaikymo, specialiojo ir diferencijuoto režimo, pasiūlymo dėl mažiausiai išsivysčiusių šalių kategorijai nebepriskiriamų šalių (2 priedas);

(4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi PPO ministrų konferencijoje, kadangi sprendimai Sąjungai privalomi;

(5) diskusijos apie tai, „kad iki 2024 m. būtų sukurta visapusiškai ir gerai veikianti ginčų sprendimo sistema, kuria galėtų naudotis visos narės“, vyko pagal 12-ojoje ministrų konferencijoje prisiimtą šalių įsipareigojimą (dok. WT/MIN(22)/W/16). Šios diskusijos tebevyksta ir Sąjunga siekia prasmingai reformuoti ginčų sprendimo sistemą, kad būtų atsižvelgta į narių interesus ir kartu išsaugotos jos pagrindinės savybės, kuriomis remiama taisyklėmis pagrįsta daugiašalė prekybos sistema. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą;

(6) PPO tikslas – pasiekti daugiašalį susitarimą dėl papildomų nuostatų, kad būtų sudarytas išsamus susitarimas dėl žuvininkystės subsidijų pagal JT 14-ojo darnaus vystymosi tikslo 6-ąjį uždavinį, dėl kurio valstybių vadovai susitarė 2015 m. 2022 m. birželio 17 d. PPO ministrų sprendimu (dok. WT/MIN(22)/33) Susitarimas dėl žuvininkystės subsidijų buvo priimtas ir kartu paraginta sudaryti išsamų susitarimą dėl

[4] OL L 336, 1994 12 23, p. 1.

žuvininkystės subsidijų. Šiuo metu vyksta derybos dėl papildomų nuostatų ir ES turėtų paremti sutartą rezultatą;

(7) PPO turi imtis veiksmų reaguodama į esamas aprūpinimo maistu saugumo problemas, kurias dar labiau apsunkina neišprovokuotos ir nepateisinamos Rusijos agresijos Ukrainoje padariniai, taip pat pasaulinio masto aplinkos problemos, klimato kaita ir susijusios stichinės nelaimės, bioįvairovės neteikimas ir tarša. Manoma, kad apsirūpinimo maistu saugumas bus svarbus 13-osios MK rezultatų elementas. Be to, 12-ojoje MK ministrai patvirtino Deklaraciją dėl reagavimo į ekstremaliąją maisto stygiaus padėtį (dok. WT/MIN(22)/28, WT/L/1139), kurioje Žemės ūkio komitetui nurodyta parengti specialią darbo programą, kad būtų išnagrinėti būdai, kaip padaryti Nutarimą dėl priemonių, taikytinų galimiems neigiamiems padariniams, kuriuos gali sukelti reformų programa mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir dažniausiai tik maisto produktus importuojančioms besivystančioms šalims (toliau – Marakešo nutarimas), veiksmingesnį ir geriau funkcionuojantį. Be to, narėms buvo nurodyta apsvarstyti MIŠ ir MPIBŠ poreikius didinti jų atsparumą reaguojant į ūmų nestabilumą maisto produktų srityje, be kita ko, apsvarstyti, kaip būtų galima kuo geriau pasinaudoti lankstumo priemonėmis jų žemės ūkio gamybai ir vidaus apsirūpinimo maistu saugumui didinti, kai to reikia ekstremaliojoje situacijoje. Narės kartu nustatė terminą darbo programai sudaryti ir bendroms rekomendacijoms pateiki – iki 2023 m. lapkričio mėn. pabaigos. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą;

(8) Sąjungos pateiktas dokumentas (dok. RD/AG/110) dėl geresnių priemonių keistis informacija apie žemės ūkio politiką – pagrindas 13-ajai MK priimti sprendimą. Šiame dokumente pateikta konkrečių idėjų, kaip didinti skaidrumą eksporto apribojimų ir eksporto konkurencijos srityse. Didesnis skaidrumas, be kita ko, galėtų būti vienas iš būdų spręsti problemas, su kuriomis šiandien susiduria maisto ir žemės ūkio rinkos, ir taip pat padėtų spręsti esamus apsirūpinimo maistu saugumo uždavinius. Sąjunga turėtų paremti šioje srityje sutartą rezultatą;

(9) per derybas dėl valstybės rezervo maisto atsargoms užtikrinti siekiama susitarti dėl ilgalaikio sprendimo, leidžiančio pasiekti tikslą, nustatytą 2013 m. gruodžio 7 d. Balio ministrų sprendime dėl valstybės rezervo maisto atsargoms užtikrinti (dok. WT/MIN(13)/38-WT/L/913) su vėlesniais paaiškinimais, pateiktais 2014 m. lapkričio 27 d. Generalinės tarybos sprendime (dok. WT/L/939). Šis tikslas buvo pakartotas 2015 m. gruodžio 19 d. Nairobio ministrų sprendime (dok. WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą;

(10) derybos dėl prekybą iškreipiančios vidaus paramos yra numatytos PPO sutarties dėl žemės ūkio 20 straipsnyje ir yra Dohos vystymosi darbotvarkės (DVD) įgaliojimų dalis, kaip nustatyta 2001 m. lapkričio 14 d. Dohos ministrų deklaracijoje (dok. WT/MIN(01)/DEC/1). Sąjunga turėtų paremti šioje srityje sutartą rezultatą;

(11) derybos dėl eksporto apribojimų žemės ūkyje parodė, kad didelė dalis PPO narių remia didesnį eksporto draudimų ir apribojimų skaidrumą ir nuspėjamumą, taip pat atitinkamų taisyklių tobulinimą. Atsižvelgdama į klausimo svarbą Sąjunga turėtų ir toliau remti pasiūlymus dėl ministrų sprendimo šiuo klausimu, kuris galėtų būti svarbus 13-osios MK rezultatų, susijusių su apsirūpinimo maistu saugumu, elementas. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą;

(12) reikia siekti, kad eksporto konkurencija būtų skaidresnė, o taikytinos taisyklės – geresnės. 13-ojoje MK gali būti pasiekta tam tikros pažangos dėl didesnio skaidrumo. Iš tiesų, Sąjunga į savo dokumentą (dok. RD/AG/110) įtraukė keletą su tuo susijusių

idėjų dėl geresnių priemonių informacijai apie žemės ūkio politiką keistis. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą;

(13) diskusijos apie derybas dėl visapusiško patekimo į žemės ūkio rinką patvirtino, kad nėra daug realių galimybių artimiausiu metu atnaujinti derybas PPO dėl reikšmingo muitų tarifų mažinimo. Tačiau patekimo į rinką klausimas vis dar yra dalis pusiausvyros, atsižvelgiant į kitas sritis, visų pirma vidaus paramą. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą;

(14) diskusijos dėl specialaus žemės ūkiui taikomo apsaugos mechanizmo (SAM) tęsėsi pagal pateiktus pasiūlymus ir Nairobio ministrų sprendimą (dok. WT/MIN(15)/43 - WT/L/978). Sąjunga yra suinteresuota užtikrinti, kad dėl SAM būtų deramasi ne kaip dėl atskiro elemento, bet kad šis klausimas būtų įtrauktas į platesnio masto derybas dėl patekimo į rinką. Sąjunga turėtų paremti sutartą rezultatą;

(15) diskusijos dėl medvilnės tęsiamos remiantis Balio ministrų sprendimo dėl medvilnės (dok. WT/MIN(13)/41 - WT/L/916) 5, 6 ir 7 punktuose ir Nairobio ministrų sprendimo dėl medvilnės (WT/MIN(15)/46 - WT/L/981) 14 punkte nustatytu pagrindu. Sąjunga turėtų paremti šioje srityje sutartą rezultatą;

(16) PPO vykstančiose diskusijose apie tai, kaip prekybos sistema galėtų sudaryti visiems geresnes sąlygas gauti COVID-19 medicininių vakcinų, diagnostikos priemonių ir terapinių vaistų, vyksta atitinkamos derybos. Per 12-ąją MK buvo priimtas ministrų sprendimas dėl galimybės reikalavimus atitinkančioms PPO narėms leisti savo gamintojams gaminti COVID-19 vakcinas be patentų savininkų sutikimo. Su TRIPS susijusio sprendimo produkto apibrėžtoji sritis apima COVID-19 vakcinas, taip pat jų gamybai būtinas sudedamąsias dalis ir procesus. Tuo metu, kai tas sprendimas buvo priimtas, PPO narės nebuvo bendrai sutarusios, kad jis taip pat apimtų ir COVID-19 diagnostikos priemones bei terapinius vaistus. Kompromiso tikslais su TRIPS susijusiame sprendime nustatyta, kad ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo to sprendimo priėmimo dienos šalys narės priims sprendimą dėl jo taikymo srities išplėtimo, kad jis apimtų COVID-19 diagnostikos priemonių ir terapinių vaistų gamybą ir tiekimą. Nepaisant 2022 m. liepos–gruodžio mėn. vykusių diskusijų, PPO narės nepasiekė bendro sutarimo. 2022 m. gruodžio mėn. PPO generalinė taryba sutiko tęsti diskusijas, tačiau nenusprendė dėl derybų užbaigimo termino. Tikimasi, kad sprendimas dėl su TRIPS sutartimi susijusio sprendimo taikymo srities išplėtimo įtraukiant COVID-19 diagnostikos priemones ir terapinius vaistus bus priimtas per 13-ąją MK. Kadangi šis klausimas svarbus, ES turėtų prisijungti prie galimo bendro sutarimo PPO dėl numatomo akto priėmimo per 13-ąją MK. Be to, PPO narių diskusijų rezultatu turėtų būti užtikrinta tinkama pusiausvyra tarp poreikio spręsti COVID-19 pandemijos sukeltą ekstremaliąją visuomenės sveikatos situaciją ir kartu toliau skatinti diegti sveikatos srities inovacijas;

(17) derybos dėl specialiojo ir diferencijuotojo režimo (SDR) nuostatų, be kita ko, atsižvelgiant į diskusijas dėl kai kurių G-90 (Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių grupės) pasiūlymų dėl sanitarinių ir fitosanitarinių priemonių (SFP) ir techninių prekybos kliūčių (TPK) ir Afrikos grupės pasiūlymų dėl politikos erdvės tokiose srityse kaip subsidijos, su prekyba susijusios investicinės priemonės (TRIMS) ir technologijų perdavimo intelektinės nuosavybės teisių aspektai, susiję su prekyba (TRIPS), 13-ojoje MK gali duoti ministrų lygmens rezultatų, pavyzdžiui, išaiškinant galiojančias nuostatas arba suteikiant papildomą SDT mažiausiai išsivysčiusioms šalims (MIŠ) ir tam tikroms besivystančioms šalims. Atsižvelgdama į skirtingas pozicijas derybose ES mano, kad šie klausimai gali būti įtraukti į paskesnę darbo

programą po 13-osios MK arba kad bus pasiekta kitų rezultatų, dėl kurių PPO susitarimai neturės būti keičiami;

(18) dėl šių 2 priede išvardytų MIŠ grupės pasiūlymų dėl priemonių, kuriomis siekiama remti sklandesnį MIŠ kategorijai daugiau nepriskiriamų PPO narių perėjimą, vyksta derybos: i) tinkamam laikotarpiui pratęsti tam tikrų nurodytų PPO susitarimų ir sprendimų SDR nuostatų galiojimą; ii) tinkamą laikotarpį netaikyti šiems nurodytiems susitarimams ir sprendimams veiksmų pagal PPO ginčų sprendimo mechanizmą ir iii) tinkamam laikotarpiui užtikrinti tęstinę galimybę naudotis visomis konkrečiai MIŠ skirtomis techninės pagalbos ir gebėjimų stiprinimo programomis bei priemonėmis, teikiamomis pagal PPO sistemą. Jei prireiktų ministrų lygmens rezultatų, ES turėtų pritarti sutartam rezultatui. Tokiu rezultatu galėtų būti užtikrinama, kad griežtai ribotą laikotarpį tam tikros SDR nuostatos būtų taikomos šalims, kurios neseniai tapo nebepriskiriamos MIŠ kategorijai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi 13-ojoje PPO ministrų konferencijos sesijoje, yra ši:

prisijungti prie PPO narių pasiekto bendro sutarimo dėl sprendimų dėl ginčų sprendimo reformos, žuvininkystės subsidijų, prekybos ir apsirūpinimo maistu saugumo, skaidrumo didinimo žemės ūkyje, valstybės rezervo maisto atsargoms užtikrinti, vidaus paramos žemės ūkyje, eksporto apribojimų žemės ūkyje, eksporto konkurencijos žemės ūkyje, patekimo į žemės ūkio rinką, specialaus žemės ūkiui taikomo apsaugos mechanizmo (SAM), medvilnės, TRIPS nuostatų netaikymo, specialiojo ir diferencijuotojo režimo, pasiūlymo dėl mažiausiai išsivysčiusių šalių kategorijai nebepriskiriamų šalių, susijusio su tam tikruose nurodytuose PPO susitarimuose ir sprendimuose numatytomis paramos priemonėmis (2 priedas).

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė